

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Pastorum Sive Instructio Practica Neoparochorum

Dirckinck, Johann

Treviris, 1702

Caput. 5. De intentione Pastoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51873)

O Pastor bone ! ô Pastorum Princeps ! idea & prototypon puritatis, humilitatis & omnis perfectionis ! illustra intellectûs nostri caliginem, ut dictos humilitatis & observantiæ divinæ Legis tuæ, gradus, clarè cognoscamus; excita affectus, & voluntatis nostræ teporem excute, ut amemus; eleva & corrobora spiritûs nostri debilitatem. ut ad hunc apicem perfectionis conscendamus; atque ita sublimem sacerdotalem, pastoralémque conscientia puritatem nanciscamur.

C A P U T V.

De intentione Pastoris.

Simplex, recta, puraque intentio, requiritur. I. In electione & susceptione statûs pastoralis: cura enim animarum, onus adeò grande, difficile, & periculis obnoxium est; ut non aliâ,

aliâ, quàm purissimâ divinæ gloriæ & salutis animarum intentione, suscipi debeat. 2. Requiritur in omnibus quoque exercitiis & functionibus parochialibus; ne ea administrans fructum vitæ æternæ amittat. Est autem intentio triplex: prima procedit ex metu pœnæ, & hæc est servorum; altera ex spe præmii. & est mercenariorum; tertia ex amore Dei, ut Deum laudes, glorifices, eique placeas, & est Filiorum. Ad postremam hanc intentionem constanter tenendam, sequentia motiva conducere poterunt.

Motivum I. Intentio pura, opera quælibet, etiam adiaphora, non tamen ex se mala, illustrat, mundat, elevat, nobilitat, Deoque grata, & accepta reddit. Docet hoc Salvator noster Matth. 6. *Si oculus tuus simplex fuerit; totum corpus tuum lucidum erit; si autem oculus tuus nequam fuerit; totum corpus tuum tenebrosum erit.* Quæ verba S. Augustinus L. de serm. Domini in monte, explanans, ait: *Ocu-*

lus noster, intentio nostra est; quæ si recta fuerit & simplex opera nostra munda facit, Deoque placentia: si verò appetitum rerum temporalium, inquinatur; ipsum quoque opus, eâ intentione susceptum, sordescit. Itaque statum pastorem aggredi vel honoris, vel lucri, vel rei alterius terrenæ intuitu, oculus nequam est totum corpus tenebris involvens, vitamque universam obscurans: Deinde pro concione dicere, Sacramenta administrare; agros, sanosque invisere, & alia opera parochialia exercere, spe mercedis pecuniariæ tantum, vel spe laudis, plausûs, aut vanæ gloriæ, alteriusve commodi & emolumentum temporalis oculus nequam est; quo omnia hujusmodi exercitia inficiuntur, inquinantur & sordescunt.

Motivum II. Deus scrutator est cordium & renum; omniumque nostrarum intentionum, quas cernit, penetrat, dijudicat, præmiat, aut punit; magisque intentionem, quam operationem ipsam attendit. Disertè id
testa-

testatur D. Augustinus in soliloquiis suis c. 14. Tu, inquit. Judex non solum intentionem; sed radicis ejus medullam intimam, disertissima lucis tue veritate, colligis, intrueris & consideras; ut reddas unicuique, non solummodo secundum opera vel intentionem; sed etiam secundum ipsam interiorem absconditam medullam radicis, de qua procedit intentio operantis. Ad quod tendo, cum operor; quidquid cogito; & in quocunque delector, tu vides, signas, attendis, notas & scribis in Libro tuo; sive bonum fuerit, sive malum; ut reddas postea pro bono premia, pro malo supplicia. Et quidem in omnibus qua agimus, finem intentionis magis, quam actum operationis intendis: cumque hoc diligenter considero Domine, Deus terribilis & fortis, timore pariter & ingenti rubore confundor; quoniam nobis magna est indita necessitas, juste, recteque vivendi (puraque intentione omnia peragendi) qui cuncta facimus ante oculos Judicis, cuncta cernentis.

Motivum III. Quare Pastor, in

D 6

omni-

omnibus operibus suis, purè Deum, Deique gloriam spectet. Hic est spiritus Dei: qui extra se nihil intendere nihil querere, nihil desiderare potest, nisi gloriam suam & bonitatis suæ manifestationem: cur enim Deus cælum & terram, & omnia quæ in eis sunt, creavit nisi ad majorem gloriam suam; id est, nisi ut infinitam potentiam, sapientiam, & bonitatem suam manifestaret? *Gloriâ Domini plena est terra. Et cæli enarrant gloriam Dei* Psal. 118. Hoc spiritu si Pastor opera sua peregerit Filius Dei dilectus erit.

Motivum IV. Hic quoque est spiritus Christi Filii Dei: qui ait: *Ego non quero gloriam meam, sed ejus, qui misit me Patris.* Joan 8. 50. Hac de causa tantopere exinanivit se; tamque profundè sese depressit ac humiliavit; ut Patrem cœlestem exaltaret: hac de causa, tanta toleravit & fecit; ut quantum esset gloriæ divinæ pretium, atque æstimatio, hominibus, amore proprio excœcatis, demon-

stra-

straret. Hinc quoque, ipso nato, concinunt Angeli: *Gloria in excelsis Deo* Lucæ c. 2. Pastorem Bonum, imitetur Parochus; & erit fidelis Christi minister & famulus.

Motivum V. Hic etiam spiritus, hic scopus & finis fuit, magnorum Dei servorum, & virorum eximiâ sanctitate illustrium. Doctorem Gentium, quid ad tanta facienda, & patienda permovebat, nisi unica Dei gloria & Christi charitas? *Charitas Christi urget nos*; inquit 2. Corinth. 14. Quid Doctorem Angelicum ad studia, conciones, Librorum conscriptiones, aliósq; labores exantlandos impellebat; nisi unica Dei gloria? ideóque à morte, cum stella lucidissima in pectore, apparuit. Quid S. Ignatium ad magna, pro gloria Dei patranda, diu noctúque stimulabat; nisi sola major Dei gloria? hanc semper in corde, semper in ore, semper in opere gerebat & in omnibus spirabat; ac velut aquila provocans pullos

suos, ad hunc solem, Filios suos, indefinenter respicere cupiebat.

Præluxit quoque exemplo A. R. D. Jacobus Merlohorstius, piissimus nostra ætate Pastor Colonia; qui tres sibi fines manè & ante opera diversa inchoanda, præfigebat; nempe majorem Dei gloriam, salutem propriam, & proximorum; quamvis duas posteriores, ad primam, tanquam finem ultimum referret; juxta illud Apostoli. 1. Corinth. 10. *Sive manducatis, sive bibitis; sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.* Quibus etiam verbis, se extimulabat.

Pari ratione Venerabilis D. Petrus Forerius Canonicus Regularis S. Augustini & Parochus Matincuriensis, nihil magis in omnibus operibus suis optabat; quàm ut semper faciendo, quæ Deo placent, eidem acceptus foret. Illustrissimus Alanus de Solminihac Episcopus, nihil agebat, in quo beneplacitum Dei præ oculis non haberet: ratione proprii commodi nihil

hilaggrediebatur; quin ne Infernum quidem aut paradysum volvebat animo: sed frequentissimè in ore habebat illa Apostoli verba 2. Corinth. 5. *Charistas Christi urget nos: ut qui vivunt, jam non sibi vivant.*

Horum, aliorumque Filiorum Dei exemplo, ô Pastor animarum! sinceram intentionem tibi præfige Si quæris, qualisea esse debeat, & quàm sublimis? Responsum cape 1. Intentio tua sit *rectissima*, per charitatem & prudentiam, ad dictum scopum directa, qui omnibus hominibus à Deo constitutus est; ad quem proinde omnia media ordinare te oportet. 2. Sit *universalissima*, tam ad statum, quàm ad omnes actiones se extendens: *Omnia in gloriam Dei facite.* 1. Corinth. 10. 3. Sit *purissima*; id est nullo alio vanæ gloriæ, aut proprii commodi, aut lucri, quod divinum non sit, motivo permixta & inquinata 4. Sit *summa* appetitativè, ut minimam Dei gloriam, gustum, beneplacitum, plaris facias;

facias; quàm quidvis aliud creatum: est enim quodammodo infinitum: quia est bonum Dei, bonum totius, quod bono partis longè est præferendum. §. Sit *excellentissima* & *perfectissima*, & quàm maxima; ut non tantùm gloriam Dei; sed majorem etiam, imò maximam ejus gloriam quæras.

Si rursus scire aves, Neoparoche, quanam sit major Dei gloria: & quandonam ea in operibus tuis resplendeat? Responsum in promptu est: major Dei gloria est, opus aliquod peragere, quod pluribus proficuum est, quàm quod paucoribus: major Dei gloria est, si bonorum operum tuorum fructus diuturnior sit, quàm si sit brevior; major, quàm minor: major Dei gloria est, si studueris scientiis, statui tuo pastorali convenientibus; quàm aliis, licet bonis; sed à statu tuo alienis: major Dei gloria est, cæteris paribus, orare aut horarium pensum persolvere, flexis genibus; quàm

quàm sedendo , vel ambulando ; ob
majorem attentionem , & reveren-
tiam : Sacrum celebrare tardè & de-
center ; quàm nimis properè & festi-
nanter : major denique Dei gloria est,
opera quotidiana peragere perfe-
ctiùs, quàm imperfectiùs ; ordinatiùs,
quàm inordinatiùs ; ferventiùs, quàm
tepidiùs. Hanc ergo majorem Dei
gloriam , majorem Dei consolatio-
nem, delectationem, gustum, benepla-
citurum, & ut scriptura loquitur, *odorem
suavitatis*, semper quære ; & majus in
terris meritum , majorem in cœlis co-
ronam, mercedem, præmium, etiam si
non quaeris, invenies.

P R A X I S

Pura intentionis.

VOlo missam celebrare (baptiza-
re, concionari , catechizare, æ-
gros invisere, studere, aut opus aliud
peragere) ô sacrosancta Trinitas ! 1.
Ex

Ex puro amore amicitia & benevolentia, in te Deum verum & vivum; ad majorem gloriam, gustum & beneplacitum, tuæ Divinæ Majestatis; in unione intentionis & meritorum Domini nostri Jesu Christi, Beatissimæ Virginis Mariæ, & omnium Sanctorum. 2. In gratiarum actionem pro omnibus beneficiis. 3. In satisfactionem pro omnibus peccatis. 4. Ad impletionem perfectissimam tuæ divinæ voluntatis. 5. Ad honorem Christi Domini parientis. 6. Pro toto Ordine ecclesiastico, religioso, & seculari. 7. Pro conversione Infidelium, Hæreticorum & Peccatorum. 8. Pro liberatione animarum Purgatorii; pro salute animarum curæ meæ commissarum; & quibus obstrictus sum.

Hæc intentio manè facta, per diem sæpius breviter renovari potest, dicendo: Hoc opus perago ad intentionem manè factam.